

Seminarium den 7/3.

1. Antag att $p(x) = x^n + a_1x^{n-1} + \dots + a_{n-1}x + a_n$ är ett heltals polynom, och a, b, c, d är fyra olika heltal sådana att $p(a) = p(b) = p(c) = p(d) = 5$. Visa att det inte finns något heltal k så att $p(k) = 8$.

Beweis. Låt $q(x) = p(x) - 5$. Då $q(x) = (x-a)(x-b)(x-c)(x-d)h(x)$ för något heltals polynom $h(x)$ och $q(k) = 3$ för något heltal (om vi antar att det kan finnas ett sådant heltal k så att $p(k) = 8$).

Vidare har vi $3 = (k-a)(k-b)(k-c)(k-d)h(k)$.

Men 3 kan bara faktoriseras av mest tre olika

heltal, $-3, 1, -1$ exempelvis. En motsägelse

eftersom $\mathbb{Z}$ har fyra olika faktorer.

— x —

2. Visa att om $\sqrt[n]{a}$ är rationellt så är $\sqrt[n]{a}$ heltal.

Beweis. Låt $\sqrt[n]{a} = \frac{p}{q}$ med $\text{sgd}(p, q) = 1$. Visa
viser att $f = 1$.

Vi har $a = p^n/q^n \Leftrightarrow aq^n = p^n$. (1)

Om $q > 1$ och $b|f$, för något primtal b , (1)

Då måste vi få $b|p$ från (1), men vi vet $\text{sgd}(p, q) = 1$.
Motsägelsen visar att p måste vara 1.

— x —

4. Låt a, b, c vara positiva parametrar.
Lös ekvationerna

$$\sqrt{ax+b} + \sqrt{bx+c} + \sqrt{cx+a} = \sqrt{ax+b} + \sqrt{bx+c} + \sqrt{cx+a}$$

Lösning: Inväntningen av $x=0$ visar att

$x=0$ är en lösning. Det är också

den enda lösningen eftersom VL är

en växande funktion av x medan

HL är en avtagande funktion.

— x —

5. Finn alla ordnade par av (x, y) för vilka

$$(1+x)(1+x^2)(1+x^4) = 1+y^7$$

$$(1+y)(1+y^2)(1+y^4) = 1+x^7$$

Lösning. Vi delar lösningen i några fall.

(a) $xy=0$: Då $x=y=0$ är en lösning

(b) $xy < 0$: Eftersom x, y är symmetriska kan vi

$$\text{anta } x > 0 > y \Rightarrow (1+x)(1+x^2)(1+x^4) > 1+y^7 < 1$$

$\Rightarrow$ inga lösningar

(c) $x > 0, y > 0, x \neq y$: Utan inbördräkning antar vi (2)

$x > y > 0$. Då gäller

$$(1+x)(1+x^2)(1+x^4) > 1+x^7 > 1+y^7$$

$\Rightarrow$ inga lösningar.

(d) $x < 0, y < 0, x \neq y$: Antag $x < y < 0$. Vi har

$$(1-x)(1+x^2)(1+x^4) = 1-x^8 \Leftrightarrow 1-x^8 = 1-x+y^7-xy^7$$

PSS. för andra observationen:

$$1-y^8 = 1-y+xz^7-zy^7$$

$$\Rightarrow \underbrace{x^8-y^8}_{>0} = \underbrace{(x-y) + (x^7-y^7) - xy(x^6-y^6)}_{<0} < 0$$

ty $x < y < 0$

Så det finns inte lösning.

(e) $x=y$: Då $1-x^8 = 1-x+x^7-x^8$

$$\Leftrightarrow x^7-x=0 \Leftrightarrow x(x^6-1)=0$$

$$\Leftrightarrow x(x-1)(x+1)(x^2+x+1)=0$$

Vi får $x=0, x=-1, x=1$.

Så $(x,y) = (0,0), (x,y) = (-1,-1)$

är lösningar.

6. För vilken positiva tal a, b, c gäller

$$\left\{ \begin{array}{l} abc=1 \\ \frac{1}{a+b} + \frac{1}{b+c} + \frac{1}{c+a} \leq 1 \end{array} \right. ?$$

Svar: för alla $a, b, c > 0$ gäller olikhet.
Alternativt: Låt $x=a+b, y=b+c, z=c+a$. Då blir olikheten

$$\frac{1}{x+1} + \frac{1}{y+1} + \frac{1}{z+1} \leq 1$$

$$\Leftrightarrow x+y+z \leq xyz$$

$$\Leftrightarrow 2(a+b+c) + 2 \leq (a+b)(b+c)(c+a)$$

$$\Leftrightarrow 2(a+b+c) \leq a^2b + ab^2 + b^2c + bc^2 + c^2a + ca^2$$

$$\text{HM-GM ger } (a^2b + a^2c) \geq 2\sqrt{a^4bc} = 3a$$

$$(b^2c + b^2a) \geq 3b$$

$$(c^2a + c^2b) \geq 3c$$

Det innebär att vi behöver bara visa att

$$2(a+b+c) + 3 \leq 3(a+b+c) \Leftrightarrow 3 \leq a+b+c$$

vilket är sant enligt HM-GM.

Alternativ 2. Använd $a=a^3, b=b^3, c=c^3 \Rightarrow a, b, c = 1$

Notera att $a_1^3 + b_1^3 - a_1^2 b_1 - a_1 b_1^2 = (a_1 - b_1)(a_1^2 - b_1^2) \geq 0$

$$\Rightarrow a_1^3 + b_1^3 \geq a_1 b_1 (a_1 + b_1)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{a+b} \leq \frac{c}{a_1 + b_1 c_1}$$

$$\text{P.S.S } \frac{1}{b+c} \leq \frac{a}{a_1 + b_1 c_1}, \frac{1}{c+a} \leq \frac{b}{a_1 + b_1 c_1}$$

leds additiv ger önsade olikheten.